

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України про внесення змін до
Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»
щодо підтвердження страхового стажу
(реєстр. № 13705-д)
друге читання**

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 04 лютого 2026 року (протокол № 235) пропозиції та поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д), прийнятого Верховною Радою України 05 листопада 2025 року за основу.

До законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 1045 пропозицій та поправок, що надійшли від народних депутатів України різних фракцій та груп. Комітетом до другого читання підготовлено порівняльну таблицю законопроекту, яка містить усі внесені та не відкликані пропозиції, з яких враховано 2 пропозиції, враховано частково 4 пропозиції, відхилено 1039 пропозицій.

За результатами розгляду пропозицій народних депутатів України, керуючись пунктом 3 частини першої статті 12, пунктами 4 – 6 частини першої статті 15, пунктами 5 та 6 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і прийняв рішення:

1. Схвалити зміст порівняльної таблиці законопроекту з пропозиціями і поправками народних депутатів України, а також з урахуванням пропозицій народних депутатів України – членів Комітету Третякової Г.М., Гривка С.Д. за №№ 6, 18, поданих відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» і проголосованих на засіданні Комітету:

1.1. Пункти 1, 2, 3 розділу I законопроекту викласти у такій редакції:

«1) у статті 44:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Призначення (перерахунок) пенсії здійснюється за зверненням особи або автоматично (без звернення особи) у випадках, передбачених цим Законом.

Звернення за призначенням (перерахунком) пенсії здійснюється шляхом подання в електронній або паперовій формі заяви та інших документів, необхідних

для призначення (перерахунку) пенсії, до територіального органу Пенсійного фонду або до уповноваженого ним органу чи уповноваженої особи застрахованою особою особисто або через законного представника недієздатної особи, особи, дієздатність якої обмежена, малолітньої або неповнолітньої особи.

Не потребують документального підтвердження відомості, необхідні для призначення (перерахунку) пенсії особи, у разі наявності відповідної інформації в публічних електронних реєстрах (інформаційно-комунікаційних системах). Витребування документального підтвердження таких відомостей у особи забороняється.

Порядок подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсії визначається правлінням Пенсійного фонду за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення»;

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

«У разі відсутності в публічних електронних реєстрах (інформаційно-комунікаційних системах) відомостей, необхідних для призначення (перерахунку) пенсії (у тому числі за періоди до впровадження системи персоніфікованого обліку), територіальний орган Пенсійного фонду інформує особу, у тому числі через її особистий електронний кабінет на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду, про відсутність таких відомостей та необхідність їх подання (за наявності). Документи, які необхідні для призначення (перерахунку) пенсії, можуть бути подані до територіального органу Пенсійного фонду або через особистий електронний кабінет на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду»;

2) у статті 64:

частину першу доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

«1¹) отримувати в порядку електронної інформаційної взаємодії відомості з публічних електронних реєстрів (інформаційно-комунікаційних систем), необхідні для призначення (перерахунку) пенсії та інших соціальних виплат»;

частину другу доповнити пунктами 13¹ і 13² такого змісту:

«13¹) надавати допомогу особам у витребуванні документів, необхідних для призначення (перерахунку) пенсії. У разі відмови в призначенні (перерахунку) пенсії у зв'язку з відсутністю необхідного страхового стажу, передбаченого частинами першою – третьою статті 26 цього Закону, інформувати особу про порядок підтвердження страхового стажу (стажу роботи), у тому числі шляхом встановлення періоду перебування у трудових відносинах у судовому порядку;

13²) отримувати та використовувати відомості з публічних електронних реєстрів (інформаційно-комунікаційних систем), що містять відомості про трудову діяльність, заробітну плату, сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та інші дані, необхідні для призначення (перерахунку) особі пенсії, інших соціальних виплат, у порядку електронної інформаційної взаємодії.

Електронна інформаційна взаємодія, у тому числі надання відповідних відомостей з публічних електронних реєстрів (інформаційно-комунікаційних систем) здійснюється з дотриманням вимог законів України «Про публічні

електронні реєстри», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» та «Про захист персональних даних».

Електронна інформаційна взаємодія здійснюється засобами системи електронної взаємодії електронних ресурсів у порядку та обсягах, визначених спільно держателями відповідних публічних електронних реєстрів (інформаційно-комунікаційних систем).

У разі відсутності технічної можливості передачі даних засобами системи електронної взаємодії електронних ресурсів електронна інформаційна взаємодія може здійснюватися з використанням інших інформаційно-комунікаційних систем із дотриманням вимог щодо захисту інформації відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»;

3) у розділі XV «Прикінцеві положення»:

пункт 3¹ доповнити підпунктом 6 такого змісту:

«6) роботи на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, за які не сплачено страхові внески (єдиний внесок), за наявності у страхувальника заборгованості зі сплати страхових внесків (єдиного внеску) і за умови наявності поданої ним за такі періоди звітності, що підтверджує нарахування страхових внесків (єдиного внеску) в сумі не менше мінімального страхового внеску відповідно до законодавства»;

доповнити пунктом 3² такого змісту:

«3². У разі відсутності в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування відомостей про трудову діяльність особи в електронній формі, основним документом, що підтверджує стаж роботи за період до впровадження системи персоніфікованого обліку, є трудова книжка.

За відсутності трудової книжки, а також у випадках, якщо в трудовій книжці відсутні необхідні записи або містяться неправильні чи неточні записи про періоди роботи, для підтвердження стажу роботи приймаються:

дані, наявні в реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування;

наявні в особи документи, виписки або довідки, складені на основі даних, наявних в інформаційних (автоматизованих) та/або інформаційно-комунікаційних системах підприємств, установ, організацій, довідки, виписки із наказів, особові рахунки і відомості на видачу заробітної плати, документи, що підтверджують банківські транзакції щодо нарахування (виплати) заробітної плати, посвідчення, характеристики, письмові трудові договори і угоди з відмітками про їх виконання та інші документи, що містять відомості про періоди роботи;

інші документи, видані за місцем роботи, служби, навчання, а також архівними установами;

показання не менше двох свідків, які знали заявника по спільній з ним роботі, у випадках та порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

рішення суду про встановлення періоду перебування у трудових відносинах та характеру виконуваної роботи.

Порядок підтвердження стажу роботи за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній затверджується Кабінетом Міністрів України».

1.2. Пункти 1 і 2 розділу II законопроекту викласти у такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

- 1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- 2) забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

2. Внести порівняльну таблицю до проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д) на розгляд Верховної Ради України.

3. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в другому читанні проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д) прийняти в другому читанні та в цілому із необхідним техніко-юридичним опрацюванням.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання від Комітету визначено Голову підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д.

Висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання додаються.

Додаток: порівняльна таблиця на 135 аркушах.

Голова Комітету

Галина ТРЕТЬЯКОВА

ВИСНОВОК

щодо проекту Трудового кодексу України (реєстр. № 14386)

Відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та доручення Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на своєму засіданні 04 лютого 2026 року (Протокол № 235) розглянув проект Трудового кодексу України (реєстр. № 14386), поданий Кабінетом Міністрів України.

Проектом Закону за реєстр. № 14386 пропонується комплексно осучаснити трудове законодавство України шляхом прийняття нового кодифікованого акта на заміну Кодексу законів про працю України.

Кодекс законів про працю України (далі – КЗпП), прийнятий у 1971 році, є найстарішим кодексом у вітчизняній правовій системі. Необхідність його оновлення уже давно стала предметом консенсусу між державою, профспілками та роботодавцями, а так само і в науковій спільноті. У першу чергу це зумовлено тим, що КЗпП було прийнято у разюче відмінних від сучасних соціально-економічних умовах, що характеризувалися орієнтацією на індустріальну економіку та підтримку великих державних підприємств. Попри численні зміни за роки Незалежності, його базові принципи потребують системної модернізації – передусім для адаптації до сучасних тенденцій на ринку праці та імплементації законодавства Європейського Союзу. Крім того, притаманні КЗпП фрагментарність регулювання та часткове дублювання норм спеціальних законів створюють суттєві перешкоди у правозастосуванні.

Відповідно до підпункту 4 пункту 3 розділу II Закону України «Про дерадянізацію законодавства України» від 21 квітня 2022 року № 2215-IX Кабінету Міністрів України було доручено розробити та внести на розгляд Верховної Ради проект Трудового кодексу України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом.

Також розробка і внесення проекту Трудового кодексу України були передбачені пунктом 321 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2024 рік, схваленим Постановою Верховної Ради України від 6 лютого 2024 року № 3561-IX, та пунктом 362 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, схваленим Постановою Верховної Ради України від 11 лютого 2025 року № 4228-IX.

Законопроект за реєстр. № 14386 складається з п'яти книг:

1) книга перша «Загальні положення» врегульовує:

- основні положення (завдання, засади правового регулювання сфери праці, принципи правового регулювання трудових відносин, відносини, що регулюються Кодексом);

- акти, що регулюють трудові відносини (система актів, їх дія у просторі та часі, вирішення колізій, тлумачення);

- суб'єкти трудових відносин (працівник, роботодавець, їхні права та обов'язки, представництво, питання відеоспостереження за працівником на робочому місці та моніторингу робочої кореспонденції працівника);

2) **книга друга «Індивідуальні трудові відносини»** містить положення про:

- трудові відносини (їх ознаки, підстави виникнення, трудовий договір, порядок його укладення та зміст, види трудових договорів та їх особливості, особливості трудових договорів про домашню роботу та про тимчасову (агентську) роботу, зміна, призупинення та припинення трудового договору);

- умови праці: *робочий час* (поняття робочого часу, нормальна та скорочена тривалість робочого часу, робочий час неповної тривалості, робота в нічний час, режим робочого часу та його облік); *час відпочинку* (поняття та його види, вихідні і святкові дні, відпустки, їх види та особливості надання); *нормування праці* (норми праці, їх встановлення, заміна і перегляд); *оплата праці* (заробітна плата, мінімальна заробітна плата, мінімальні державні гарантії щодо оплати праці, системи та форми оплати праці, порядок обчислення середньої заробітної плати, сфери державного та колективно-договірного регулювання оплати праці, гарантії щодо оплати роботи у нічний час, вихідні, святкові дні, за понаднормову роботу, оплата часу простою, за сумісництвом, при скороченій тривалості робочого часу та за робочий час неповної тривалості, форма та місце виплати заробітної плати, обмеження відрахувань із заробітної плати, строки розрахунку у разі припинення трудового договору); *загальні засади регулювання безпеки та охорони здоров'я працівників*;

- гарантії та компенсації, зокрема для працівників на час виконання державних або громадських обов'язків, для працівників, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, працівникам, направленим у робочі відрядження, у разі репатріації працівника, під час підвищення кваліфікації, на період проходження медичних обстежень;

- матеріальну відповідальність працівника та роботодавця (загальні засади, випадки притягнення працівника до матеріальної відповідальності у повному розмірі заподіяної шкоди, умови трудового договору щодо повної матеріальної відповідальності, визначення розміру прямої дійсної майнової шкоди, порядок відшкодування, матеріальна відповідальність групи працівників, матеріальна відповідальність роботодавця);

3) **книга третя «Колективні трудові відносини»** містить положення про:

- основні засади соціального діалогу, його рівні та сторони;

- колективні угоди та договори (поняття, сфера дії, сторони, порядок та особливості ведення колективних переговорів, зміст, порядок підписання та приєднання до колективної угоди, дія колективної угоди, призупинення та зупинення дії її окремих положень, зміст, порядок підписання та приєднання до колективного договору, його дія, призупинення та припинення дії його окремих положень, повідомна реєстрація колективних угод та договорів);

4) книга четверта «Трудові спори» врегульовує:

- індивідуальні трудові спори (поняття та предмет індивідуального трудового спору, способи вирішення шляхом переговорів, медіації та судом, строки звернення до суду, особливості судових рішень у справах про незаконне звільнення, виконання рішення суду про поновлення на роботі);

- колективні трудові спори (поняття, принципи, рівні та сторони колективного трудового спору, правовий статус Національної служби посередництва і примирення, види, способи та порядок вирішення колективних трудових спорів, у тому числі шляхом переговорів, трудової медіації та трудовим арбітражем, порядок реалізації права працівників на страйк, а також права роботодавця на локаут);

5) книга п'ята «Нагляд та контроль за додержанням трудового законодавства» містить:

- основні засади діяльності, завдання та повноваження центрального органу з питань нагляду та контролю за додержанням трудового законодавства, особливості правового статусу інспекторів праці;

- порядок здійснення державного контролю за додержанням трудового законодавства;

- основні положення щодо відповідальності за порушення трудового законодавства (види відповідальності, підстави притягнення роботодавців до відповідальності у вигляді штрафу та розміри штрафних санкцій);

- окремі питання забезпечення додержання трудового законодавства (підстави та порядок проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів, громадський контроль).

Також проект Трудового кодексу України містить **прикінцеві та перехідні положення**, якими передбачено:

- особливості набрання чинності його положень;

- визначення правовідносин, до яких будуть застосовуватися його положення;

- особливості врегулювання правовідносин щодо функціонування національної системи кваліфікацій на період до прийняття та набрання чинності відповідним новим Законом України.

Зважаючи на зазначений вище предмет правового регулювання законопроекту за реєстр. № 14386, його положення також передбачають визнати такими, що втратили чинність, такі закони України (окрім самого КЗпП):

1) «Про колективні договори і угоди» від 1 липня 1993 року № 3356-ХІІ та «Про колективні угоди та договори» від 23 лютого 2023 року № 2937-ІХ, оскільки відповідні норми інкорпоровано в розділи II-VI книги третьої законопроекту;

2) «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР – відповідні норми передбачені главою 5 «Оплата праці» розділу II книги другої;

3) «Про відпустки» від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР – питання щодо регулювання відпусток передбачаються главою 2 «Час відпочинку» розділу II книги другої;

4) «Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей» від 6 червня 1995 року № 217/95-ВР, зважаючи на те, що розділ IV книги другої комплексно регулює питання матеріальної відповідальності працівників та роботодавців;

5) «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 3 березня 1998 року № 137/98-ВР – відповідні норми передбачені розділом II книги четвертої законопроекту.

Прикінцевими та перехідними положеннями проекту Трудового кодексу України також пропонується внести низку змін до законодавчих актів України, що переважно зумовлено оновленням термінології, зокрема йдеться про таке: заміна слова «контракт» на «строковий трудовий договір», слів «договір про працю» на «трудова угода», слів «законодавство України про працю» на «трудова угода», виключення чи заміна слів «неробочий день», зміна назв відпусток, виключення норм щодо заборони участі у страйках для окремих категорій осіб, а також зміна бланкетних норм.

Окрім цього, у зв'язку з врегулюванням процедур вирішення колективних трудових спорів шляхом трудової медіації та трудовим арбітражем передбачається внести відповідні зміни до Цивільного процесуального кодексу України, у тому числі щодо оскарження рішень трудових арбітражів, видачу виконавчих документів на їх примусове виконання, визначення підстав для скасування таких рішень.

Також у законопроекті за реєстр. № 14386 пропонується визначити особливості врегулювання трудових відносин з іноземним елементом і, відповідно, виключити колізійні норми щодо трудових відносин із Закону України «Про міжнародне приватне право».

Слід зазначити, що законопроект за реєстр. № 14386 передбачає лише окремі зміни до законів України «Про соціальний діалог в Україні» та «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Одночасно прикінцевими і перехідними положеннями законопроекту дається доручення Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня опублікування Трудового кодексу України подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» і «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» у відповідність із цим Кодексом.

Також законопроектом, крім загальних засад, не регулюються питання охорони праці і передбачена бланкетна норма, яка відсилає до Закону України «Про безпеку та охорону здоров'я працівників на роботі» (відповідний законопроект на сьогодні Верховною Радою України не прийнято).

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що він відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції і був розроблений з урахуванням вимог низки директив Ради ЄС, Європейської соціальної хартії (переглянутої) та конвенцій Міжнародної організації праці.

До **основних новел** проекту Трудового кодексу України, порівняно з чинним законодавством, можна віднести таке:

1) **визначення ознак трудових відносин** (у статті 38 законопроекту¹ наведено вісім ознак, за наявності не менше п'яти з яких відносини вважатимуться трудовими);

2) чіткий перелік **дев'яти видів трудових договорів** і визначення можливості укладення трудового договору, який поєднує умови трудових договорів різних видів (стаття 54);

3) впровадження трудового договору про **тимчасову (агентську) роботу**, який укладається між тимчасовим працівником і роботодавцем (агентством з тимчасового працевлаштування) з метою направлення працівника на певний час для виконання роботи за завданням та під контролем зазначеної агентством особи (статті 67-75);

4) впровадження **учнівського трудового договору** – особливого виду трудового договору, який дає можливість поєднувати роботу з одночасним навчанням на робочому місці та може бути укладений з особою від 14 років строком до шести місяців. При цьому такому працівнику призначається наставник з числа досвідчених та кваліфікованих працівників (стаття 61);

5) **цифровізація трудових відносин**: визначення можливості ознайомлення працівника з актами роботодавця, повідомленнями, іншими документами за допомогою технічних засобів електронних комунікацій (стаття 23), можливість укладення трудового договору в електронній формі (стаття 46), ведення обліку трудової діяльності працівника в електронній формі в реєстрі застрахованих осіб (стаття 53);

6) **новий механізм визначення мінімальної заробітної плати**, яка встановлюватиметься у відсотках від розміру середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності в середньому по економіці станом на 1 січня попереднього року, при цьому розмір відсотка визначатиметься Урядом (стаття 157);

7) збільшення тривалості щорічної основної оплачуваної відпустки з 24-х до 28-ми днів (стаття 135);

8) зміна порядку і умов надання відпусток, пов'язаних з народженням та вихованням дитини, з урахуванням принципу гендерної недискримінації,

---

¹ Тут і далі по тексту зазначаються статті проекту Трудового кодексу України (реєстр. № 14386)

зокрема впровадження *оплачуваної відпустки для догляду за дитиною тривалістю чотири місяці*, яка може надаватися батькам дитини у будь-який час до досягнення дитиною 8-річного віку з урахуванням того, що кожен з батьків має право на два місяці такої відпустки (стаття 150);

9) впровадження таких категорій працівниць як вагітна працівниця, працівниця, яка нещодавно народила, та працівниця, які вигодовує дитину, визначення їх прав, у тому числі на скорочену тривалість робочого часу, встановлення робочого часу неповної тривалості, на спеціальні перерви для годування дитини (статті 80, 116, 117, 128);

10) визначення трьох способів вирішення індивідуальних трудових спорів: шляхом переговорів, за допомогою медіації та судом (стаття 237);

11) поділ колективних трудових спорів на спори про права та спори про інтереси, запровадження у практику вирішення таких спорів процедур медіації (стаття 255, 261);

12) *спрощення процесів вирішення колективних трудових спорів* та скорочення термінів і процедур оголошення страйку, запровадження інститутів попереджувального страйку та локауту (статті 278, 290);

13) визначення на законодавчому рівні основних засад та порядку здійснення державного нагляду та контролю за додержанням трудового законодавства, врегулювання правового статусу *інспекторів праці*;

14) впровадження нової системи запобігання виробничим ризикам, заснованої на принципах оцінювання, контролю ризиків та управління ними.

На думку авторів законопроекту за реєстр. № 14386, його прийняття сприятиме дерадянізації законодавства про працю, дотриманню балансу інтересів працівників та роботодавців, а також зменшенню рівня неформальної зайнятості.

Серед **зауважень**, які висловлюються до законопроекту, слід зазначити такі.

1. Законопроектом пропонується надати роботодавцю право на *здійснення відеоспостереження на робочому місці працівника*, що знаходиться у приміщенні чи на території роботодавця (стаття 35), та право на *здійснення моніторингу робочої кореспонденції працівника* та/або документів (файлів), створених та розміщених на технічних засобах електронної комунікації, що належать роботодавцеві та використовуються працівником для виконання трудових обов'язків (стаття 36). Це новела українського трудового законодавства і її впровадження потребує належної збалансованості для забезпечення права працівника на особисте життя та його таємницю.

2. Необмеженість випадків, за яких можливе укладення строкового трудового договору (стаття 57).

3. Нечіткість окремих підстав припинення трудового договору, зокрема щодо:

- наявності «*причин економічного, технологічного чи організаційного характеру*», за яких роботодавець має право розірвати трудовий договір (стаття 94), з огляду на можливість широкого тлумачення таких причин;

- можливості розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця у *разі втрати працівником права на керування транспортними засобами або інших дозволів*, необхідних для виконання обумовленої трудовим договором роботи (стаття 101), оскільки така втрата може мати тимчасовий характер;

- припинення трудового договору у зв'язку з *направленням на базову військову службу, альтернативну (невійськову) службу, призовом або вступом на військову службу працівника* (стаття 109), зважаючи у тому числі на те, що одночасно законопроектом передбачена можливість призупинення трудового договору на строк виконання працівником державних та громадських обов'язків, у тому числі направлення на базову військову службу (стаття 84).

4. Законопроект передбачає окремі звуження прав працівників, порівняно з чинними нормами, зокрема йдеться про таке:

- зменшення віку дитини, за якою здійснюється догляд працівником, до півтора року (з трьох, а в окремих випадках – з шести років), що створює підстави для запровадження на робочому місці дистанційної роботи (стаття 63);

- скасування гарантії для батьків двох і більше неповнолітніх дітей, батьків особи з інвалідністю з дитинства підгрупи А І групи і опікунів дітей з інвалідністю як підстав для запровадження дистанційної форми роботи (стаття 63);

- підвищення нормативу максимальної тривалості понаднормових годин на календарний рік – з 120 год до 180 год (до 250 год, якщо це передбачено у колективній угоді, договорі) (стаття 120);

- тривалість соціальних відпусток, які надаються працівникам з дітьми, зменшується з 10 робочих днів без урахування святкових та неробочих днів до 7 днів без урахування святкових днів;

- окремі види відпусток (у тому числі відпустка для підготовки та участі у спортивних змаганнях, додаткова відпустка окремим категоріям громадян та постраждалим учасникам Революції Гідності) не знайшли свого відображення у нормах проекту Трудового кодексу України, водночас статтею 133 пропонується визначити, що законодавством, колективними угодами та договорами, трудовим договором можуть встановлюватися інші види оплачуваних відпусток.

5. Відмова від передбаченого Директивою 2022/2041 Європейського Парламенту та Ради про адекватну мінімальну заробітну плату в Європейському Союзі *способу визначення мінімальної заробітної плати у розмірі не нижчому від 50% розміру середньомісячної заробітної плати* за видами економічної діяльності. Взамін цього законопроектом пропонується, щоб розмір відсотка від середньомісячної заробітної плати, який становитиме мінімальна заробітна плата, визначався Кабінетом Міністрів України, тобто він може бути значно нижчим, ніж встановлений цією Директивою.

6. Профспілки наголошують, що окремі норми законопроекту негативно вплинуть на їх можливості у повній мірі реалізувати функцію представництва інтересів працівників, зокрема це:

- вилучення статті 33 Закону України «Про професійні спілки, їх прав та гарантії діяльності», яка передбачає право профспілкових органів вимагати розірвання трудового договору з керівником підприємства, установи або організації, якщо він порушує цей Закон, законодавство про працю, про колективні договори та угоди;

- заміна процедури надання профспілками погодження на розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця консультаціями (стаття 104).

7. Одним з найбільш дискусійних положень законопроекту є введення в українське законодавство *локауту*, який є крайнім засобом вирішення колективного трудового спору під час проведення страйку для захисту прав та інтересів роботодавця. Професійні спілки неодноразово наголошували на тому, що це може бути негативно сприйнято в українському суспільстві, а зарубіжні практики його застосування є досить суперечливими.

8. Відсутність у законопроекті положень, що регулюють питання безпеки та охорони здоров'я працівників.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України погоджується з необхідністю проведення сучасної кодифікації трудового законодавства України та водночас висловлює низку зауважень до законопроекту.

Міністерство фінансів України у межах компетенції підтримує законопроект і зазначає, що реалізація його норм матиме вплив на показники бюджетів усіх рівнів.

Міністерство юстиції України, Міністерство розвитку громад та територій України, Міністерство енергетики України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство охорони здоров'я України та Міністерство культури України повідомляють про відсутність зауважень і пропозицій до законопроекту.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України і Міністерство у справах ветеранів України інформують про підтримку законопроекту.

Пенсійний фонд України повідомляє про відсутність пропозицій до законопроекту та надає окремі зауваження.

Міністерство закордонних справ України та Державна служба України з етнополітики та свободи совісті надають пропозиції до законопроекту, а Національне агентство України з питань державної служби надає зауваження та пропозиції.

Національна служба посередництва і примирення у цілому підтримує концепцію законопроекту та зазначає про необхідність його доопрацювання.

Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні зазначає, що проект Трудового кодексу України потребує системного доопрацювання.

Федерація професійних спілок транспортників України надає зауваження та пропозиції до законопроекту.

Під час розгляду законопроекту на засіданні Комітету було відзначено його тривалу, понад 7-річну підготовку, врахування у його нормах положень міжнародного і європейського законодавства та існування загального консенсусу соціальних партнерів щодо необхідності осучаснення трудового законодавства.

Водночас, члени Комітету та присутні на засіданні представники сторін соціального діалогу неодноразово наголошували на тому, що проект Трудового кодексу України як акт законодавства, що так чи інакше безпосередньо стосуватиметься майже кожного громадянина України, потребує виваженого та ґрунтовного доопрацювання, у першу чергу для врегулювання окремих неузгодженостей між соціальними партнерами, які не були вирішені на етапі його підготовки Кабінетом Міністрів України.

Зважаючи на необхідність доопрацювання законопроекту з урахуванням зазначених вище зауважень та беручи до уваги результати обговорення, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок і рекомендує Верховній Раді України проект Трудового кодексу України (реєстр. № 14386), поданий Кабінетом Міністрів України:

- включити до порядку денного п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;
- за результатами розгляду у першому читанні, керуючись пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Проект Постанови Верховної Ради України додається.

Голова Комітету

Г.М. Третякова

В И С Н О В О К

**щодо внесення на розгляд Верховної Ради України
проекту Постанови Верховної Ради України «Про проведення
парламентських слухань на тему: «40 років Чорнобильської катастрофи:
реалії сьогодення та виклики майбутнього»**

Відповідно до статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статтей 93, 233-236 Регламенту Верховної Ради України, розділу V рішення Комітету від 19 січня 2026 року (протокол № 234) про затвердження плану роботи Комітету на період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, за результатами розгляду та обговорення питання про проведення парламентських слухань, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 04 лютого 2026 року (протокол № 235) проект Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань на тему: «40 років Чорнобильської катастрофи: реалії сьогодення та виклики майбутнього», підготовлений народними депутатами України – членами Комітету, та ухвалив цей висновок і рекомендує Верховній Раді України:

1. Внести на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань на тему: «40 років Чорнобильської катастрофи: реалії сьогодення та виклики майбутнього».
2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань на тему: «40 років Чорнобильської катастрофи: реалії сьогодення та виклики майбутнього» прийняти за основу та в цілому.
3. Доручити виступити на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання від Комітету Голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третяковій Г.М.

Голова Комітету

Галина ТРЕТЬЯКОВА

РІШЕННЯ

Протокол № 235

04 лютого 2026 року

**Про затвердження письмового звіту про підсумки роботи
Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів
за період роботи чотирнадцятої сесії
Верховної Ради України дев'ятого скликання**

Відповідно до пункту 10 частини другої статті 34 і частини другої статті 53 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», заслухавши інформацію Голови Комітету Третякової Г.М., Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

затвердити письмовий звіт Комітету про підсумки роботи за період роботи чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання (додається).

Голова Комітету

Галина ТРЕТЬЯКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Комітету
від « 04 » лютого 2026 року
(протокол № 235)

**Звіт про роботу
Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів за період роботи чотирнадцятої сесії
Верховної Ради України дев'ятого скликання**

Упродовж чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання відповідно до положень частини першої статті 89 Конституції України, статті 1 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», затвердженого 07 серпня 2025 року плану роботи Комітету (протокол № 218) (із змінами), з урахуванням прийнятих парламентом рішень і доручень Верховної Ради України та її керівництва, діяльність Комітету була спрямована на здійснення законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України, виконання організаційної та контрольної функцій.

У звітному періоді членами Комітету та працівниками секретаріату було здійснено роботу з підготовки і проведення 15 засідань Комітету, 4 засідань «круглих столів», двох щоквартальних нарад щодо розбудови мережі центрів для забезпечення населення, у тому числі ветеранів, соціальними, реабілітаційними та інформаційними послугами, а також психологічною допомогою, робочої наради щодо соціального та правового захисту цивільних громадян України, зокрема осіб, звільнених з полону, які залучалися до конфіденційного співробітництва з відповідними державними органами, розгляду 2845 звернень.

Поряд із цим, за ініціативи Голови Комітету Третякової Г.М. у Верховній Раді України у форматі «круглого столу» за участі Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади та провідних експертів аналітичних центрів, міжнародних організацій, громадських організацій, професійних спілок, науково-дослідних установ проведено експертне публічне обговорення реформування системи оплати праці в Україні.

На засіданнях Комітету у період чотирнадцятої сесії за сформованими головою Комітету Третяковою Г.М. порядками денними розглянуто 46 питань. Зокрема, ухвалено 25 висновків по законопроектах, з опрацювання яких Комітет визначено головним, та 2 висновки по законопроектах, з підготовки яких Комітет визначено співвиконавцем; розглянуто 2 питання в порядку здійснення парламентського контролю.

Основна робота Комітету з урахуванням прийнятих парламентом рішень і доручень Верховної Ради України та її керівництва була зосереджена на здійсненні законопроектної функції, зокрема, щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню батьківства з професійною

діяльністю; підвищення рівня дотримання правових норм у сфері трудових відносин та соціального страхування – зарахування до страхового стажу для обчислення пенсії періоду, протягом якого особа була незаконно звільнена за місцем роботи, а потім поновлена на підставі рішення суду, та зобов'язання роботодавця сплатити страхові внески за цей період; посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати, в тому числі у випадку неплатоспроможності роботодавця; щодо реформування існуючої системи реалізації пільг з оплати проїзду; щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування; щодо вдосконалення правових механізмів підтвердження страхового стажу та спрощення процедур призначення і перерахунку пенсій для осіб, у яких відсутні необхідні документи через втрату архівів, ліквідацію підприємств або тимчасову окупацію територій, а також забезпечення реалізації права громадян на належне пенсійне забезпечення шляхом розширення можливостей використання відомостей державних електронних інформаційних систем і реєстрів, що містять дані про трудову діяльність, сплату єдиного внеску, заробітну плату та інші відомості, необхідні для призначення (перерахунку) пенсії; щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю; щодо постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні – визначення на рівні окремого законодавчого акта правового статусу осіб, які постраждали під час участі у масових акціях громадського протесту в Україні з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року за демократію і відстоювання особистих і громадянських прав та свобод, євроінтеграцію, членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні, забезпечення отримання ними підтримки від держави в соціальній сфері, у сферах охорони здоров'я, освіти та професійної адаптації, сприяння визнанню їх внеску в захист демократії, у відстоювання особистих і громадянських прав та свобод, євроінтеграційного курсу України; удосконалення законодавства щодо ветеранів війни – напрацювання проекту Кодексу про захист державності, незалежності та статус захисників держави, положення якого визначатимуть принципи та завдання ветеранської політики, категорії ветеранів війни та їх соціальні гарантії, функції Єдиного державного реєстру ветеранів щодо підтвердження та верифікації статусів ветеранів, порядок фінансування ветеранської політики та захисту прав ветеранів, а також відповідальність за порушення таких прав тощо.

Для підготовки нових законопроектів, що віднесені до предметів відання Комітету, з наступним внесенням їх на розгляд Верховної Ради України, та опрацювання законопроектів до другого читання створювались робочі групи, до складу яких входили не лише народні депутати України, а й представники державних органів, об'єднань профспілок і об'єднань організацій

роботодавців, громадських об'єднань, фахівці науково-дослідних інститутів, експерти.

Так, за наслідками засідань робочих груп та нарад із підготовки доопрацьованих відповідно до частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України проектів законів, Комітетом внесено на розгляд Верховної Ради України проекти законів про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування (реєстр. № 13704-д від 14.11.2025) та про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д від 05.11.2025). Поряд із цим проведено 7 засідань робочої групи із напрацювання доопрацьованого проекту Кодексу на основі проекту Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави (реєстр. № 14265) та проекту Кодексу України про захист державності, незалежності та статус захисників держави (реєстр. № 14265-1).

Крім того, проведено 31 засідання робочих груп та нарад по доопрацюванню до другого читання:

- під головуванням першого заступника голови Комітету Цимбалюка М.М. – законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (реєстр. № 13693);

- під головуванням заступника голови Комітету, голови підкомітету з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis EC), виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції Струневича В.О. – законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № 5651-2);

- під головуванням заступника голови Комітету Тарасенка Т.П. – законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати, в тому числі у випадку неплатоспроможності роботодавця (реєстр. № 9510);

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. – законопроекту про постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні (реєстр. № 13622);

- під головуванням голови підкомітету з питань реабілітації ветеранів Никорак І.П. – законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та

військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування (реєстр. № 13704-д);

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. – законопроекту про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д);

- під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року Циби Т.В. – законопроектів:

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення (реєстр. № 11488-1);

про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191);

- під співголовуванням голови підкомітету з питань соціального захисту дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України з 2014 року Циби Т.В. та голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. – законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню батьківства з професійною діяльністю (реєстр. № 13532).

Упродовж чотирнадцятої сесії Верховною Радою України ухвалено 6 законів та одну Постанову, підготовлені Комітетом для розгляду:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання осіб, яких нагороджено відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг», особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною» № 4595-ІХ від 03 вересня 2025 року (поданий Президентом України, як проект Закону реєстр. № 13570).

Метою Закону є віднесення осіб, які нагороджені відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг», до осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, із наданням їм відповідних державних гарантій.

Ключові положення Закону передбачають:

1) внесення зміни до статті 11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», якими до осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, віднести осіб, які нагороджені відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг»;

2) доповнення статті 14 та 15¹ Закону України «Про поховання та похоронну справу», що дадуть змогу здійснювати поховання з військовими

почестями померлих військовослужбовців, які нагороджені відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг», безоплатно, а також здійснювати почесне поховання таких осіб на Національному військовому меморіальному кладовищі;

3) внесення зміни до Закону України «Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян», якими:

- поширюються його положення на осіб, які нагороджені відзнакою Президента України «Хрест бойових заслуг», визначивши, що таким особам щомісячна грошова виплата здійснюється у розмірі півтори мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць);

- встановлюється, що у разі наявності в особі одночасно права на щомісячну грошову виплату за кількома підставами, така виплата здійснюється в одному із розмірів за вибором особи.

2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо врегулювання діяльності гуманітарних організацій» № 4608-IX від 18 вересня 2025 року (поданий народним депутатом України Лабою М. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 12010).

У Законі закладено нову філософію співпраці, взаємодії різних органів як влади, так і громадського суспільства щодо здійснення комплексу дій і заходів з метою забезпечення життєдіяльності населення, подолання або мінімізації негативних наслідків складних життєвих обставин, захисту життя і здоров'я населення, проведення евакуації, надання гуманітарної допомоги, соціальних послуг, запобігання надзвичайним ситуаціям, стихійним лихам та ліквідації їх наслідків, а також для подолання та усунення наслідків збройної агресії або збройного конфлікту.

Законом визначено такі поняття як «гуманітарна організація», «гуманітарне реагування», «верифікована гуманітарна організація», а також порядок набуття та позбавлення статусу верифікованої гуманітарної організації, вимоги, яким мають відповідати верифіковані гуманітарні організації тощо.

Разом з тим, Закон передбачає унормування порядку обліку та використання гуманітарними організаціями транспортних засобів для здійснення гуманітарного реагування. Громадянське суспільство отримує правила та межі використання транспортних засобів, які пропонується встановити на законодавчому рівні.

Закладений у Законі механізм отримання статусу верифікованої гуманітарної організації спрямований на унеможливлення ситуації, за якої могли б брати участь у заходах гуманітарного реагування недобросовісні гуманітарні організації, які не відповідають вимогам, встановленим цим Законом.

Вимоги та особливості обліку транспортних засобів визначатимуться Кабінетом Міністрів України (це стосується кольору номерного знаку, особливої відмітки у свідоцтві про реєстрацію транспортного засобу).

Прийнятий Закон створює умови для додаткового забезпечення у період дії воєнного стану транспортними засобами, які ввозяться для виконання статутних цілей громадських об'єднань зі статусом юридичної особи, благодійних організацій та відокремлених підрозділів іноземних неурядових організацій, акредитованих в Україні.

3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню материнства (батьківства) з професійною діяльністю» № 4681-IX від 05 листопада 2025 року (поданий Кабінетом Міністрів України як проект Закону реєстр. № 13532).

Законом передбачено:

1. Встановлення розмірів державної допомоги у 2026 році та визначення їх надалі у наступних роках законом про Державний бюджет України.

Зокрема, законопроектом передбачено зафіксувати розміри всіх виплат на 2026 рік:

7 000 грн – допомога у зв'язку з вагітністю та пологами для незастрахованих осіб, крім військовослужбовців (100 відсотків грошового забезпечення);

50 000 грн – одноразова допомога при народженні;

Одноразова натуральна допомога «пакунок малюка» надається отримувачу в натуральній формі або у виді грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” за вибором одного з батьків. Комплектування такої допомоги здійснюється згідно з переліком дитячих товарів передусім вітчизняного виробництва, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення;

7 000 грн – допомога для догляду за дитиною до досягнення однорічного віку;

8 000 грн – допомога для догляду за дитиною «ЄЯсла» у разі працевлаштування матері (у режимі повного робочого часу);

8 000 грн – грошова виплата по догляду за дитиною «ЄСадок»;

5 000 грн – одноразова грошова допомога учням перших класів «пакунок школяра».

2. Допомога для догляду за дитиною до досягнення нею однорічного віку у розмірі 7 000 грн та допомога для догляду за дитиною «ЄЯсла» в розмірі 8 000 грн може призначатися також на дітей, яким на день набрання чинності Законом не виповнилось одного року, та три роки відповідно, тобто тим, які були народжені у 2025 році.

3. Застосування підвищувального коефіцієнта 1,5 для визначення розміру допомоги для догляду за дитиною до одного року та допомоги «Єсла» для дітей з інвалідністю.

Ухвалені зміни дозволять посилити підтримку сімей з дітьми та створити сприятливі умови для поєднання материнства (батьківства) з професійною діяльністю.

4. Закон України «Про внесення зміни до статті 4 Закону України «Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян» № 4682-ІХ від 05 листопада 2025 року (поданий народним депутатом України Третьяковою Г. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 13164).

Закон є соціально-орієнтованим та усуває прогалину у Законі України «Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян», яка зумовлює звернення громадян до суду щодо невизначеності розміру щомісячної грошової виплати у разі наявності двох та більше членів сім'ї загиблих (померлих) громадян з числа осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною.

Законом передбачається, що двом та більше членам сімей загиблих (померлих) громадян з числа осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, на яких поширюється дія Закону України «Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян», щомісячна грошова виплата призначається і виплачується рівними частинами.

Крім того, Закон підвищує розмір щомісячної грошової виплати членам сімей загиблих (померлих) громадян з числа осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, – з однієї до півтори мінімальної заробітної плати.

5. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо удосконалення порядку видачі, продовження та контролю за обґрунтованістю видачі листків непрацездатності та документів, що є підставою для їх формування» № 4683-ІХ від 05 листопада 2025 року (поданий народним депутатом України Арахамією Д. та іншими народними депутатами України як проект Закону реєстр. № 13062).

Ухвалений Закон:

- удосконалює процес проведення перевірок видачі та обґрунтованості продовження листків непрацездатності та документів, що є підставою для їх формування;

- уточнює механізм компенсації сум страхової виплати у разі встановлення необґрунтованості видачі листка непрацездатності та оскарження вимоги на компенсацію;

- передбачає можливість використання, в окремих випадках, паперових листків непрацездатності не на час дії воєнного стану, а на постійній основі;

- передбачає, що порядок і умови видачі, продовження та обліку листків непрацездатності в електронному реєстрі листків непрацездатності, обставини та випадки оформлення листків непрацездатності у паперовій формі встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за погодженням з уповноваженим органом управління.

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зарахування до страхового стажу періоду незаконного звільнення працівника» № 4697-ІХ від 03 грудня 2025 року (поданий народним депутатом України Третяковою Г. як проект Закону реєстр. № 11488-1).

Законом передбачено:

зарахування до страхового стажу для обчислення пенсії періоду, протягом якого особа була незаконно звільнена за місцем роботи, а потім поновлена на підставі рішення суду;

- зобов'язання роботодавця сплатити страхові внески за цей період;

- визначення порядку нарахування єдиного внеску якщо працівнику нараховано різницю в заробітку за час виконання нижчеоплачуваної роботи або згідно з рішенням суду – нараховано середню заробітну плату за вимушений прогул;

- нарахування єдиного внеску за кожен місяць вимушеного прогулу у розмір не менше розміру мінімального страхового внеску;

- визначення порядку виплати грошової компенсації за невикористану щорічну оплачувану відпустку.

Реалізація цього закону сприятиме підвищенню рівня дотримання правових норм у сфері трудових відносин та соціального страхування. Запровадження цього механізму стане важливим кроком на шляху до забезпечення соціальної справедливості та захисту прав працівників в Україні.

7. Постанова Верховної Ради України «Про вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та про заходи, пов'язані з 40-ми роковинами Чорнобильської катастрофи» № 4716-ІХ від 04 грудня 2025 року (подана народним депутатом України Стефанчуком Р та іншими народними депутатами України як проект Постанови реєстр. № 14078), основною метою якої є належне вшанування мужності, самопожертви та професіоналізму учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, а також посилення заходів державної підтримки і соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Постановою, зокрема, пропонується до 40-х роковин Чорнобильської катастрофи рекомендувати, відповідно до повноважень, Президенту України, Кабінету Міністрів України, деяким центральним органам виконавчої влади, місцевим державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування та іншим органам, підприємствам і установам здійснити заходи, спрямовані на

утвердження гуманістичних цінностей, глибокої поваги до учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та нагадування про масштабну техногенну трагедію, яка змінила долі мільйонів українців, а саме:

- оголосити 2026 рік в Україні Роком вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи;

- встановити пам'ятну державну відзнаку;

- розглянути питання щодо нагородження державними нагородами України учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, які проявили особисту мужність, героїзм і самопожертву в умовах надзвичайної небезпеки;

- забезпечити розроблення державної цільової програми, спрямованої на комплексне вирішення актуальних питань громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи тощо.

Поряд із цим Верховною Радою України в період чотирнадцятої сесії прийнято за основу 6 проектів законів:

- *про постраждалих учасників Революції Гідності, постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) Героїв Небесної Сотні (реєстр. № 13622, поданий Кабінетом Міністрів України);*

- *про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України (реєстр. № 13693, поданий Кабінетом Міністрів України);*

- *про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування (реєстр. № 13704-д, поданий народними депутатами України – членами Комітету);*

- *про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо підтвердження страхового стажу (реєстр. № 13705-д, поданий народними депутатами України – членами Комітету);*

- *про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштування (реєстр. № 14141, поданий народним депутатом України Третьяковою Г. та іншими народними депутатами України);*

- *про внесення змін до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» щодо формування комплексної державної підтримки та підвищення соціальних гарантій для сімей з особами з інвалідністю (реєстр. № 14191, поданий народним депутатом України Гетьманцевим Д. та іншими народними депутатами України).*

Окрім законопроектів, прийнятих Верховною Радою України як закони та прийнятих за основу за наслідками розгляду у першому читанні, упродовж чотирнадцятої сесії Комітетом підготовлено для розгляду Верховною Радою України:

– у другому читанні:

- проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг (реєстр. № 5651-2), спрямованою створити єдину та прозору систему обліку пільговиків, що мінімізує ризики маніпуляцій та забезпечить ефективний розподіл бюджетних ресурсів; впровадити сучасні інструменти електронного обліку та контролю перевезень, які дадуть змогу перевіряти реальні обсяги наданих послуг; запровадити верифікацію статусів та поїздок - можливість точної перевірки статусу пільговиків та обліку кожної поїздки; зменшити кількість конфліктних ситуацій між перевізниками та пасажиром завдяки чітким правилам і єдиній системі компенсацій; оптимізувати видатки місцевих бюджетів, усунувши зловживання та невиправдані витрати.

– у першому читанні такі законопроекти:

1) про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права застосування необмеженого строку звернення працівника до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати (реєстр. № 13664, поданий народним депутатом України Гнатенком В.);

2) про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права працівника на необмежений строк звернення до суду з позовом про стягнення несплачених сум (реєстр. № 13664-1, поданий народним депутатом України Третьяковою Г. та іншими народними депутатами України);

3) про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України (реєстр. № 13664-д, поданий народними депутатами - членами Комітету);

4) про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України (реєстр. № 13695, поданий Кабінетом Міністрів України);

5) про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок, які брали участь у відсічі збройної агресії Російської Федерації проти України (реєстр. № 13696, поданий Кабінетом Міністрів України);

6) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання базової соціальної допомоги (реєстр. № 14051, поданий Кабінетом Міністрів України);

7) про внесення змін до пункту «ж» частини третьої статті 56 Закону України «Про пенсійне забезпечення» щодо обчислення стажу роботи під час догляду непрацюючої матері за малолітніми дітьми у віці до шести років (реєстр. № 14119, поданий народним депутатом України Разумковим Д. та іншими народними депутатами України);

8) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав малолітніх і неповнолітніх осіб, які мають право на призначення та отримання одноразової грошової допомоги (реєстр. № 14248, поданий народним депутатом України Цибою Т. та іншими народними депутатами України);

9) про внесення змін до Закону України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 14303, поданий народним депутатом України Фроловим П. та іншими народними депутатами України).

Поряд із цим Комітетом надано висновки:

- Комітету Верховної Ради України з питань бюджету щодо проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» (реєстр. № 14000, поданого Кабінетом Міністрів України);

- Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення законодавства з питань проходження служби цивільного захисту, соціального захисту осіб, залучених до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також постраждалих внаслідок небезпечних ситуацій» (реєстр. № 14177, поданого народним депутатом України Бондаренком О. та іншими народними депутатами України).

При здійсненні контрольної функції за вказаний період Комітетом заслухано низку контрольних питань, проведено 4 засідання «круглих столів», наради та зустрічі.

У порядку реалізації контрольної функції на засіданнях Комітету заслухано такі питання:

22 грудня 2025 року – про стан виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю» № 4219-IX від 15 січня 2025 року.

Заслухавши та обговоривши інформацію народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади про стан виконання зазначеного Закону, Комітет вирішив:

I. Кабінету Міністрів України:

1. Рекомендувати невідкладно провести засідання Уряду на якому розглянути питання стану готовності впровадження Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю» № 4219-IX.

2. Рекомендувати Уряду визначити Першого віце-прем'єр-міністра України Федорова М.А. відповідальним за спрямування та координацію членів Кабінету Міністрів України з питань імплементації норм цього Закону.

3. Провести комунікацію з громадськими організаціями осіб з інвалідністю, роботодавцями та органами місцевого самоврядування щодо реалізації впровадження норм вказаного Закону з 1 січня 2026 року.

4. Прискорити прийняття:

проекту постанови Кабінету Міністрів України „Деякі питання здійснення заходів розумного пристосування”;

проекту постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку обчислення середньомісячної заробітної плати (винагороди) для розрахунку внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю”.

5. Розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проекти законів України про внесення змін до деяких законів України щодо передачі адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування органам Пенсійного фонду України та про внесення змін до Податкового кодексу України щодо передачі адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування органам Пенсійного фонду України;

розробити та подати на розгляд Верховної Ради України проект закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування підприємств/підприємців трудової інтеграції осіб з інвалідністю, підприємств захищеного працевлаштування.

II. Міністерству соціальної політики, сім'ї та єдності України розробити:

проект постанови Кабінету Міністрів України про перелік робіт та професій, що відносяться до робіт, професій з важкими, шкідливими чи небезпечними умовами праці, які при здійсненні розрахунку нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю не включаються до середньооблікової кількості осіб штатного облікового складу;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок та умови використання коштів державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та порядок повернення коштів, використаних не за цільовим призначенням;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок здійснення контролю за цільовим використанням коштів державного фонду соціального захисту осіб з інвалідністю;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок надання та закупівлі соціальних послуг персонального асистента, супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці, соціально-трудова адаптації;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок, умови надання послуг, джерела фінансування та розміри виплат роботодавцю у разі працевлаштування особи з інвалідністю, яка не зареєстрована у територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, як безробітна;

проект постанови Кабінету Міністрів України про професійну підготовку, підвищення кваліфікації і перепідготовку осіб з інвалідністю, які не зареєстровані у територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, як безробітні;

проект постанови Кабінету Міністрів України про зарахування роботодавцем до виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю забезпечення роботою осіб з інвалідністю першої групи незалежно від причин її встановлення або осіб з інвалідністю другої групи з порушенням зору або психічними розладами у розрахунку одна працююча особа з інвалідністю за двох штатних працівників (два робочих місця визначеного нормативу);

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок отримання пільг із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законодавства про податки і збори, на отримання поворотної та безповоротної фінансової допомоги, позик, дотацій підприємствами /підприємцями трудової інтеграції осіб з інвалідністю;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок отримання пільг із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законодавства про податки і збори, на отримання поворотної та безповоротної фінансової допомоги, позик, дотацій підприємствами захищеного працевлаштування;

проект постанови Кабінету Міністрів України про адміністрування адміністративно-господарських санкцій та пені, нарахованих, але не сплачених роботодавцями до дати введення в дію Закону 4219-IX, за невиконання нормативу працевлаштування осіб з інвалідністю;

проект Наказу про визначення повноважень державної установи, що реалізує заходи соціального захисту та забезпечення соціальними послугами осіб з інвалідністю;

проект Наказу про затвердження державних стандартів соціальної послуги персонального асистента, соціальної послуги супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці, соціальної послуги соціально-трудова адаптації;

проект Наказу про порядок визначення осіб з інвалідністю, які можуть бути працевлаштовані, форма та порядок надсилання інформації про таких осіб.

III. Міністерству економіки, довілля та сільського господарства України прискорити:

розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю та проведення перевірки роботодавців щодо його виконання»;

розроблення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення оцінки та надання висновку про відповідність критеріям, що дають право на пільги підприємствам/підприємцям трудової інтеграції осіб з інвалідністю та/або підприємствам захищеного працевлаштування, що здійснюють некомерційну господарську діяльність»;

затвердження проекту Наказу «Про затвердження Державного стандарту обладнання (облаштування) робочого місця для різних видів втрати функціонала».

IV. Міністерству фінансів України розробити:

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок та строки повернення платниками внеску сум помилково сплаченого внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю;

форму, за якою подається звітність про нарахування, обчислення та сплату внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок та форму вимоги про сплату недоїмки;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок узгодження суми недоїмки;

проект постанови Кабінету Міністрів України про порядок нарахування пені та застосування штрафів.

V. Пенсійному Фонду України:

внести зміни до Порядку надання Пенсійним фондом України Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, в частині доповнення визначеного ним переліку інформації – про створення роботодавцями робочих місць для осіб з інвалідністю, про зайнятість та працевлаштування осіб з інвалідністю, виконання критеріїв для набуття/припинення статусу підприємства/підприємця трудової інтеграції осіб з інвалідністю або підприємства захищеного працевлаштування, а також інформацію, необхідну для обчислення кількості робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до нормативу;

розробити Порядок та форму повідомлення територіальних органів Пенсійного фонду України роботодавцями, які набувають статусу підприємства/підприємця трудової інтеграції осіб з інвалідністю, а також, які набувають статусу підприємства захищеного працевлаштування.

VI. Зазначене Рішення надіслати до Кабінету Міністрів України для виконання.

19 січня 2026 року – про стан виконання Закону України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» № 2980-ІХ від 20 березня 2023 року.

Заслухавши та обговоривши інформацію народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади, Пенсійного фонду України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також рішення Тимчасової спеціальної Комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, Комітет вирішив:

1. Рекомендувати:

Верховній Раді України прискорити розгляд проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про одноразову грошову допомогу за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 14303), поданий народним депутатом України Фроловим П.В. та іншими народними депутатами України.

Кабінету Міністрів України:

вдосконалити порядок функціонування, формування Реєстру об'єктів критичної інфраструктури, внесення відомостей про об'єкти критичної інфраструктури до нього, з метою своєчасного призначення та надання одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, завдану працівникам об'єктів критичної інфраструктури, державним службовцям, посадовим особам місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України;

провести нараду за участю народних депутатів України – членів Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, представників центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини стосовно вдосконалення механізму соціального захисту осіб, які стали особами з інвалідністю, а також членів сімей осіб, які загинули (померли) внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України під час виконання посадових, службових, професійних або трудових обов'язків, передбаченого вищезазначеним законопроектом (реєстр. № 14303), зокрема щодо надання об'єктам інфраструктури статусу (категоризації) об'єктів критичної інфраструктури;

вжити заходів щодо підвищення обізнаності громадян стосовно їх соціального захисту у зв'язку із заподіянням шкоди життю та здоров'ю, завданої внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України.

Пенсійному фонду України постійно проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо соціальних гарантій серед потерпілих працівників об'єктів критичної інфраструктури, державних службовців,

посадових осіб місцевого самоврядування внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України та членів їх сімей.

2. Надіслати зазначене рішення Кабінету Міністрів України, Пенсійному фонду України для розгляду та реалізації, Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини до відома.

Засідання «круглих столів»:

16 жовтня 2025 року у м. Львові під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д., за сприяння Львівського національного університету імені Івана Франка відбулося виїзне засідання «круглого столу» на тему: «Забезпечення житлом Захисників та Захисниць з числа внутрішньо переміщених осіб».

У заході взяли участь військовослужбовці, ветерани війни, народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, наукових установ, громадських організацій та медіа.

Під час заходу було обговорено низку актуальних питань, пов'язаних із забезпеченням житлом Захисників і Захисниць з числа внутрішньо переміщених осіб. Учасники наголосили на необхідності удосконалення державних механізмів реалізації житлових програм, розширення можливостей для отримання пільгових кредитів та орендного житла, а також на важливості міжвідомчої взаємодії з метою ефективного використання наявних ресурсів. Зазначалося, що вирішення житлових питань для цієї категорії громадян є ключовим елементом їх соціальної адаптації та повернення до повноцінного життя у громаді.

20 листопада 2025 року під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Гривка С.Д. відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Оцінювання повсякденного функціонування: шлях пацієнта для встановлення інвалідності, виклики та проблематика».

У заході взяли участь народні депутати України, представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та благодійних фондів.

Під час заходу було обговорено низку важливих питань щодо оцінювання повсякденного функціонування пацієнта. Особливу увагу було приділено викликам і проблемам, що виникають під час встановлення інвалідності, зокрема, питанням документального підтвердження, застосування критеріїв оцінювання, дотримання процедурних вимог, а також необхідності забезпечення прозорості, об'єктивності та правової визначеності у процесі ухвалення рішень відповідними органами.

23 грудня 2025 року у м. Чернівці під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. відбулося виїзне

засідання «круглого столу» на тему: «Регіональна інфраструктура ветеранської політики».

У заході взяли участь військовослужбовці, ветерани війни, народні депутати України, представники центральних органів виконавчої влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, наукових установ, громадських організацій та медіа.

Під час заходу було обговорено низку актуальних питань, пов'язаних з роботою центральних органів виконавчої влади та обласних державних адміністрацій із забезпечення соціального захисту, інтеграції, реабілітації, розвитку потенціалу ветеранів і членів їхніх сімей на регіональному рівні.

23 січня 2026 року під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. відбулося засідання «круглого столу» на тему: «Сучасна ветеранська політика. Виклики сьогодення, перспективи їх вирішення».

У заході взяли участь представники центральних органів виконавчої влади, обласних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування та громадських організацій.

Учасники засідання обговорили актуальні питання щодо роботи центральних органів виконавчої влади та їх структурних підрозділів на місцях, обласних державних адміністрацій з сім'ями загиблих, ветеранами війни – внутрішньо переміщеними особами, з сім'ями зниклих безвісті та тих, які перебувають у полоні.

Поряд із цим, **17 листопада 2025 року**, за ініціативи Голови Комітету Третякової Г.М. у Верховній Раді України у форматі «круглого столу» за участі Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., народних депутатів України, представників центральних органів виконавчої влади та провідних експертів аналітичних центрів, міжнародних організацій, громадських організацій, професійних спілок, науково-дослідних установ проведено експертне публічне обговорення реформування системи оплати праці в Україні.

Публічне обговорення було спрямовано на напрацювання узгоджених підходів до модернізації чинної моделі оплати праці, удосконалення процедур її регулювання та забезпечення відповідності сучасним економічним і соціальним умовам.

За результатами діалогу, як зазначив Голова Парламенту, планується внесення відповідного законопроекту з урахуванням пропозицій, висловлених учасниками.

Метою законопроекту – є:

1) створення системного Закону, який передбачатиме встановлення єдиної системи оплати праці з уніфікованою структурою та визначенням принципів формування оплати праці як у публічному, так і приватному секторах;

2) встановлення принципів в оплаті праці;

- 3) встановлення гарантій в оплаті праці;
- 4) визначення правової природи та функції таких понять, як публічна служба, політична посада;
- 5) встановлення державного регулювання оплати праці на публічній службі, а саме встановлення мінімальних розмірів оплати праці, закріплення поняття гарантованої мінімальної заробітної плати, встановлення її розміру, як результат ведення переговорів в тому числі з ексклюзивним переговорним агентом від громадянського суспільства, роботодавців або профспілок та умов її перегляду з урахуванням макроекономічних показників;
- 6) запровадження нових інструментів державного регулювання у вигляді Виконавчого табеля (який затверджується Законом) та Генерального табеля (затверджується КМУ), які встановлюють граничні річні розміри заробітної плати на посадах публічної служби, якими передбачається зменшення перекосів (різниці) в оплаті праці на публічній службі;
- 7) створення дорадчої групи експертів з питань оплати праці, що утворюється при Голові Верховної Ради України з метою інформування суспільства щодо обґрунтованості умов та розмірів оплати праці осіб, що займають політичні посади та сприяння Верховній Раді України у встановленні умов і розмірів оплати праці народних депутатів України;
- 8) надання права Президенту України своїм указом віднести до відповідного рівня Виконавчого табеля не більш як 34 особи, які перебувають на посадах публічної служби і не включені до переліку посад у Виконавчому табелі. Під час дії правового режиму воєнного стану, введеного відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", Президент України має право встановлювати для посад військового командування, віднесених до Виконавчого табеля, коригуючі коефіцієнти у межах до трьох одиниць.

Робочі наради та зустрічі:

23 вересня 2025 року Голова Комітету Третякова Г.М. взяла участь в установчому засіданні Міжвідомчої робочої групи з питань реформування сфери протезування, до участі в якому були також запрошені народні депутати України-члени Комітету, представники Офісу Президента України, представники центральних органів виконавчої влади, міжнародних партнерських інституцій, а також ветерани війни, представники ветеранських об'єднань, громадських організацій, бізнес-спільноти, наукових та освітніх кіл.

Під час свого виступу Голова Комітету Третякова Г.М. приділила увагу концепції чотирьох просторів, необхідних для осіб, які втратили певні функціональні можливості:

1. Особистий простір – забезпечення базових потреб людини (гігієна, харчування, сон, пересування) шляхом використання допоміжних засобів реабілітації.
2. Робочий простір – створення адаптованих робочих місць, забезпечених розумним пристосуванням відповідно до Закону України «Про

внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права осіб з інвалідністю на працю» від 15.01.2025 № 4219-IX (законопроект за реєстр. №5344-д).

3. Громадський простір – забезпечення доступності інфраструктури, зокрема шляхів від дому до роботи.

4. Простір хобі та спорту – створення умов для занять спортом і відпочинком, що сприятиме інтеграції осіб з інвалідністю в суспільство.

Також Третьякова Г.М. наголосила на толму, що раніше акцент робився переважно на соціальних виплатах, через що люди залишалися наодинці з інфраструктурними проблемами. Нині ж держава приділяє увагу саме розбудові системи реабілітації, що відповідає міжнародним стандартам (ISO 9999).

02 жовтня 2025 року під головуванням Голови Комітету Третьякової Г.М. проведено робочу нараду із представниками центральних органів виконавчої влади, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, громадських організацій щодо обговорення напрацьованих пропозицій до Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» щодо гарантій реалізації права на розумне пристосування.

30 вересня та 13 жовтня 2025 року відбулися щоквартальні наради під головуванням заступника голови Комітету Тарасенка Т.П. із представниками Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства оборони України та Міністерства охорони здоров'я України щодо розбудови мережі центрів для забезпечення населення, у тому числі ветеранів, соціальними, реабілітаційними та інформаційними послугами, а також психологічною допомогою.

Основну увагу було зосереджено на питаннях розвитку мережі ветеранських просторів.

Під час нарад в межах компетенцій заслуховувалися доповіді представників міністерств щодо розвитку системи реабілітації, питання супроводу поранених військовослужбовців, як відбувається їх реабілітація і шлях до демобілізації, порядок взаємодії та розподіл ролей між фахівцями із супроводу ветеранів та соціальними працівниками.

Також порушено питання щодо забезпечення психологічного відновлення захисників і захисниць, обговорено ситуацію з паліативною допомогою та порушено питання роботи з ветеранами, які мають алко- та нарко- залежність.

08 грудня 2025 року Голова Комітету Третьякова Г.М. взяла участь у Діалозі високого рівня «Як запровадити нову соціальну модель в Україні: досвід інших країн у світлі стандартів Ради Європи».

Організаторами заходу виступили проекти Ради Європи «Посилення соціального виміру в Україні» та «Підтримка України у впровадженні стандартів Ради Європи щодо судової влади», що реалізуються в рамках Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова» на 2023–2026 роки, а також проект «Підтримка розвитку конституційної юстиції в Україні», який впроваджується в межах спільної програми Європейського Союзу та Ради Європи «Партнерство заради належного врядування», фаза II.

Учасники заходу приділили особливу увагу питанням системного аналізу соціальних даних, визначенню реального рівня їх повноти, а також необхідності вдосконалення державних механізмів збору та опрацювання інформації, що використовується для формування соціальних рішень. Особливо обговорювалися виклики, які постають перед Україною в умовах війни, та потреба забезпечення балансу між очікуваннями громадян та пріоритетами захисту інтересів і безпеки всієї держави та суспільства в цілому.

У своєму виступі Голова Комітету Третякова Г.М. звернула увагу, зокрема, на:

- значний розрив між мінімальними та максимальними виплатами в системі соціального забезпечення;
- дисбаланс у податковому навантаженні та відсутність належної системи оподаткування, зокрема повернення податку частини ПДФО.

Вона наголосила, що в Україні існує структурно несправедливий перерозподіл, який суспільство не сприймає як справедливий (рівний).

Голова Комітету також окреслила важливі напрями подальшої роботи:

1. Необхідність забезпечення фінансової спроможності держави при ухваленні будь-яких соціальних рішень.
2. Перехід від суто соціальних виплат до комбінованої моделі: соціальні виплати + соціальні послуги + соціальна інфраструктура (зокрема, соціальне житло).
3. Посилення соціального діалогу та вдосконалення процедур консультацій між державою, роботодавцями, профспілками та громадськістю.
4. Уточнення та розмежування повноважень держави та органів місцевого самоврядування, зокрема передачу частини функцій від РДА/ОДА громадам.

Також Третякова Г.М. висловила вдячність Раді Європи та міжнародним партнерам за підтримку, експертний погляд і моніторингову діяльність, які сприяють виробленню якісних рішень.

12 грудня 2025 року Голова Комітету Третякова Г.М. взяла участь у заході: «Майбутнє ринку праці України. Стратегія зайнятості населення 2030. Партнерство держави, бізнесу та людей задля економічного відновлення», організованому Міністерством економіки, довілля та сільського господарства України за підтримки GIZ Україна та у співпраці з Офісом ефективного регулювання BRDO.

Метою заходу стало публічне представлення документа Стратегії зайнятості населення 2030 та обговорення ключових напрямів її реалізації. Під час події учасники розглянули виклики та пріоритети державної політики у сфері праці, а також найважливіші кроки для підвищення ефективності зайнятості й швидкого відновлення ринку праці України. Окрема увага була приділена налагодженню міжвідомчої та партнерської взаємодії між міжнародними організаціями та партнерами, органами виконавчої влади, інституціями, роботодавцями та іншими ключовими учасниками процесу для успішної реалізації положень Стратегії та спільного формування політики майбутнього.

Під час свого виступу Голова Комітету Третякова Г.М. окреслила ключові підходи до модернізації національної політики зайнятості та надала низку концептуальних зауважень до проєкту нової Стратегії.

У своїй промові вона нагадала, що низка сучасних форм зайнятості вже була відображена в українському законодавстві. Йдеться про домашню зайнятість, платформену зайнятість, дистанційну роботу, аутсорсинг та аутстафінг. За її словами, ці моделі забезпечують можливість українцям поєднувати різні види роботи та обирати найбільш вигідні умови оплати. Третякова Г.М. також наголосила на необхідності врегулювання питання захисту іноземців, яке, за її словами, наразі є недостатньо розробленим у правовому полі.

Голова Комітету детально зупинилася на чотирьох ключових зауваженнях до проєкту Стратегії:

- Неповнота охоплення форм зайнятості.

На думку Третякової Г.М., помилковим є підхід, за якого зайнятість звужується виключно до ринку праці. У Стратегії, за її оцінкою, не враховано домашню, платформену та інші форми зайнятості, включно з діяльністю ФОПів, де фактично зайнята значна частина українців.

- Надмірне державне втручання.

Комітет виступає за ліберальну модель регулювання ринку, відповідно до якої держава має мінімізувати втручання у взаємовідносини між роботодавцем та працівником. Втручання має здійснюватися лише в частині захисту прав та недискримінації працівників. При цьому Комітет наполягатиме на чітких інструментах оцінки доцільності будь-яких регуляторних рішень.

- Уточнення підходів до терміна «перенавчання».

Третякова Г.М. звернула увагу на те, що поняття «перенавчання» використовується некоректно, адже українці вже мають набуті компетентності. Йдеться мова не про заміну професії, а про накладання додаткових знань та розвиток навичок у системі навчання впродовж життя, що дозволяє орієнтуватися на ринку та знаходити роботу з максимальною оплатою згідно зі здібностями працівника.

- Надмірна регулятивність Стратегії.

Документ, на її думку, містить надмірну кількість регуляторних механізмів, що не відповідає філософії сучасного ринку праці.

Голова Комітету також наголосила на тому, що питання формування конкретних заходів реалізації Стратегії належить до компетенції уряду як виконавчої влади. Завдання ж парламенту – закріпити в законодавстві такі норми, які:

- забезпечать недискримінацію працівників;
- встановлять баланс інтересів між роботодавцем та працівником;
- гарантуватимуть рівень захисту, не нижчий за європейські стандарти.

У підсумку Третьякова Г.М. підкреслила, що Стратегія зайнятості має стати стратегією перемоги, адже саме праця, відповідальність і спільна діяльність формують економічну стійкість та здатність України до відновлення.

23 грудня 2025 року під головуванням Голови Комітету Третьякової Г.М. та заступника голови Комітету Тарасенка Т.П. проведено робочу нараду із представниками центральних органів виконавчої влади, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Конфедерації роботодавців, Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні із детального обговорення окремих положень законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати, в тому числі у випадку неплатоспроможності роботодавця (реєстр. № 9510), зокрема тих, що стосуються джерел фінансування виплати компенсації працівникам у випадку неплатоспроможності роботодавця, визначення державного органу, який здійснюватиме виплату вказаної компенсації, визнання страховим стажем періоду, за який виплачується компенсація, та інших.

26 грудня 2025 року під головуванням голови підкомітету з питань соціального захисту прав ветеранів Остапенка А.Д. відбулась робоча нарада щодо соціального та правового захисту цивільних громадян України, зокрема осіб, звільнених з полону, які залучалися до конфіденційного співробітництва з відповідними державними органами.

Комітет традиційно активно співпрацював із представниками громадських організацій, вивчав громадську думку при опрацюванні проектів законів. Так, на засідання Комітету, на яких розглядалися законопроекти, для висловлення пропозицій щодо проектів законів запрошувались представники Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Конфедерації роботодавців України, Всеукраїнської асоціації органів місцевого

самоврядування «Асоціація міст України», громадських організацій ветеранів та громадських організацій осіб з інвалідністю.

Також представники об'єднань профспілок і об'єднань організацій роботодавців, громадських об'єднань, фахівці науково-дослідних інститутів, експерти бізнесових кіл брали участь у роботі робочих груп з напрацювання нових законопроектів та доопрацювання законопроектів до другого читання, у засіданнях «круглих столів» та робочих нарадах.

Крім того, при здійсненні організаційної функції впродовж чотирнадцятої сесії Комітет регулярно **інформував громадськість** про свою діяльність, зокрема, шляхом розміщення інформаційних матеріалів на веб-порталі Комітету та на офіційній інтернет-сторінці Комітету у соціальній мережі Facebook. Прес-служба Верховної Ради України незмінно сприяла розміщенню публікацій Комітету на вебпорталі парламенту, а також Telegram-каналі Верховної Ради України та інших майданчиках парламенту в соціальних мережах. Так, за період роботи чотирнадцятої сесії Верховної Ради України було підготовлено 85 розлогих публікацій Комітету. Новини Комітету, зокрема, стосувалися положень нових законів в соціальній сфері; корисної інформації для ветеранів; підсумків проведених заходів в Комітеті (засідання, «круглі столи», зустрічі та наради).

Окрім зазначеного, Комітет **31 жовтня 2025 року** підтримав ініціативу щодо **працевлаштування учасників бойових дій** та проголосував за кандидатури для призначення на посади головних консультантів у секретаріаті Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Вагоме місце у роботі Комітету за період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України IX скликання займав розгляд і аналіз звернень громадян, громадських та профспілкових організацій, опрацювання запитів на інформацію.

За звітний період у Комітеті розглянуто та опрацьовано **2845 листів та звернень**, у тому числі 41 звернення народних депутатів України і 464 звернення органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян та громадських організацій.

На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» № 2939-VI від 13 січня 2011 року і Розпорядження Голови Верховної Ради України «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 11 травня 2011 р. № 393 в єдиній автоматизованій системі роботи з документами у Верховній Раді України опрацьовано 5 запитів на публічну інформацію, направлених до секретаріату Комітету відповідно до предметів відання Комітету.

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань соціальної політики
та захисту прав ветеранів

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 235

04 лютого 2026 року

Про внесення змін до плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання

Комітет вирішив внести до плану роботи Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів на період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання такі зміни:

доповнити новим пунктом розділ V «Слухання у Комітеті» плану роботи Комітету в такій редакції:

3.	Про стан організації і верифікації виплат та ідентифікації осіб – отримувачів пенсій та/або соціальних виплат	9 лютого 2026 року	Третякова Г.М.	Прянішнікова К.В. Ковжарова Е.В. Васильченко Ю.С. Сінер І.І.

Голова Комітету

Галина ТРЕТ'ЯКОВА